

ČERVEN 2024 | č.2

20. VÝROČÍ AKTIVNÍ ZÁLOHY

Před 20 lety parlament přijal zákon, kterým byla zřízena aktivní záloha ozbrojených sil ČR. Významné výročí si 5. dubna 2024 na dvoře Národního památníku na Vítkově připomněla ministryně obrany spolu s vrcholnými představiteli resortu obrany a Armády ČR i s bývalými a současnými vojáky v aktivní záloze (AZ).

Na pět set bývalých i současných vojáků AZ, kteří se dobrovolně jako první v roce 2004 přihlásili do AZ a sloužili deset a více let, si při této příležitosti převzalo novou Pamětní minci k 20. výročí vzniku AZ. Vybraným vojákům byla udělena i resortní vyznamenání.

Zmíněným zákonem byl tzv. branný zákon č. 585/2004 Sb. Nová legislativa ukončila po 140 letech povinnou vojenskou službu a ozbrojené síly se staly rokem 2005 plně profesionální. Schválením zákona zároveň vznikla aktivní záloha ozbrojených sil ČR, která navázala na aktivní zálohu dobrovolnou,

zřízenou o dva roky dříve. Už 1. ledna 2004 existovalo čtrnáct pěších rot a dalších sedm jednotek u bojových útvarů.

Dnes jsou vojáci AZ zařazeni u 56 jednotek bojových útvarů, útvarů bojového zabezpečení a bojové podpory a jednotek u Krajských vojenských velitelství. Vojáci AZ jsou také součástí štábů vojenských útvarů a zařízení, případně velitelství jednotlivých druhů sil. V současné době je do AZ zařazeno kolem 4 400 vojáků.

Ministryně obrany poděkovala nastoupeným záložákům za jejich službu nejen ozbrojeným silám, ale i celé společnosti. „Jste vzorem celé naší společnosti. Tím, že jste vstoupili do aktivní zálohy, jste se zachovali jako praví vlastenci, kterým není jejich země lhostejná a kterou jste připraveni bránit i se zbraní v ruce s nasazením vlastního života,“ řekla ministryně Jana Černochová a pokračovala: „Své službě a de facto svému druhému zaměstnání se věnujete mnohdy na úkor

svých rodin, osobního času i práce. Že jste dvakrát občany, není rozhodně žádné klišé. Jste to vy, kteří pomáháte edukovat naši společnost, která to možná potřebuje dnes víc než kdy jindy. Této společnosti přibližujete obranu státu a její význam, a to jak dospělým, tak dětem například v projektu POKOS (*Příprava občanů k obraně státu – pozn.*),“ vyzdvihla.

Podle generálporučíka Miroslava Hlaváče, prvního zástupce náčelníka Generálního štábu, se aktivní záloha za ty dvě dekady výrazně změnila. Přípravě aktivní zálohy je věnována stejná pozornost jako přípravě profesionálních kolegů. „Jste, a to zdůrazňuji, plnohodnotnou součástí Armády České republiky. Jsme jedna armáda a jeden tým! Stále častěji se připravujete společně, stále více z vás se účastní zahraničních operací, kde ukazujete, co umíte. Osvědčili jste se a počítáme s vaším nasazením i v budoucnu. Společnost to vnímá a oceňuje, co jste pro ni a stát vykonali. Je to výsledek vašeho nadšení, odhodlání a systematicky tvrdé práce. A já vám za to upřímně děkuji!“ Na závěr svého vystoupení poděkoval blízkým a zaměstnavatelům AZ za podporu, vstřícnost a pochopení důležitosti a smyslu jejich služby.

Ačkoliv k uzákonění institutu AZ došlo před dvaceti lety, pro vojáky AZ je také symbolický rok 1999, kdy se začaly formovat první skupiny dobrovolníků. Již od roku 1999 se

řada občanů hlásila na dobrovolná cvičení, a chtěla se tak zapojit do přípravy na obranu země. Ministryně v této souvislosti vyzdvihla úlohu bývalého náčelníka Generálního štábu, armádního generála Jiřího Šedivého a dalších, kteří vnímali potřebu ozbrojených sil mít připravené zálohy a pracovali na prosazení změn.

„Těch, kteří se před 20 lety přihlásili do jednotek AZ, bylo něco málo přes tisíc. Vy, kteří zde stojíte, jste byli mezi nimi a sloužili jste v ní deset a více let. Začátky nebyly jednoduché, ale díky vaší vytrvalosti, nadšení a obětavosti se za tu dobu podařilo dostat značku AZ do povědomí společnosti, vytvořit jejím příslušníkům ucházející podmínky, získat respekt a prosadit další klíčové změny v legislativě, zejména v roce 2016, kdy byl schválen nový zákon o vojácích z povolání,“ poděkovala nastoupeným vojákům ministryně obrany.

Po projezech již proběhlo samotné ocenění. Na Vítkov dorazilo osobně přes 300 bývalých i současných vojáků AZ, kteří byli při této příležitosti oceněni novou Pamětní mincí k 20. výročí založení AZ. Vybraní vojáci pak z rukou ministryně převzali další resortní vyznamenání, konkrétně medaili Za službu v aktivní záloze II. stupně a Záslužné kříže ministra obrany České republiky III. stupně. Jak celý nástup probíhal, můžete [zhlédnout zde](#).

JASNĚ, ŽE NEŽ NĚCO VYPLNÍM, TAK SE ZAMYSLÍM

Množí se nám situace, kdy jsou vojáci v AZ oslovováni s žádostí o vyplnění nejrůznějších dotazníků. Dokonce se někteří pokusili vydávat za členy pracovních skupin rezortu nebo studenty píšící závěrečné práce.

Žádáme vás, abyste nevyplňovali dotazníky, které se týkají služby v AZ/AČR zaslané od cizích osob přes sociální sítě apod. Nikdy nevíte, komu poskytujete informace a kdo se za tím dotazníkem schovává.

Oficiální dotazníky z rezortu Ministerstva obrany vám vždy přijdou oficiální cestou (nejspíše emailem) ze

standardizované emailové adresy vašeho krajského vojenského velitelství, případně útvaru. Vždy to bude z emailové domény rezortu, tj. @army.cz nebo @mo.gov.cz.

V případě nejasností prosím kontaktujte svého nadřízeného nebo tiskového a informačního důstojníka vojenského útvaru (TID). Pokud se jedná o dotazníky studentských závěrečných prací, některé mohou být rezortem schváleny a povoleny.

Jde nám o vaši bezpečnost i bezpečnost rezortu. ■

NEJSI V TOM SÁM

TĚHOTENSTVÍ, NAROZENÍ DÍTĚTE, MATEŘSKÁ A RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ

V této nové rubrice vám vždy vysvětlíme nějakou životní situaci, která může nastat u vojáka v AZ. V tomto příspěvku si objasníme základní věci ohledně těhotenství, narození dítěte, mateřské a rodičovské dovolené.

1. TĚHOTENSTVÍ

- Vojákyň v AZ není povinna hlásit na KVV, že je těhotná.
- Vojákyň v AZ je povinna oznámit lékaři při nástupu k výkonu vojenské činné služby (na cvičení nebo služby v operačním nasazení) změnu zdravotního stavu, tj. že je těhotná, a doložit tuto skutečnost lékařskou zprávou.
- Lékař vždy posoudí, zda je výkon služebních povinností rizikem pro její bezpečnost nebo zdraví, anebo zda může mít případně negativní důsledky na průběh těhotenství.
- Velitel OC musí respektovat stanovisko lékaře k danému stavu. V případě, že lékař shledá těhotnou službu neschopnou, považuje se cvičení jako nezahájené. Pokud vojenský lékař rozhodne, že vojákyně může vykonat cvičení (s případnými úlevami), velitel OC nemůže rozhodnout o propuštění ze služby, pokud k tomu nemá jiné zákonné důvody.
- Vojákyň se může rozhodnout, že požádá o vyřazení z AZ z důvodu těhotenství. Ředitel KVV jí může vyhovět. Vojákyň v takovém případě vrací poměrnou část náborového nebo stabilizačního příspěvku.

- Pokud vojákyně oznámí na KVV, že z důvodu těhotenství nemůže vykonávat vojenskou službu, a současně nepožádá o vyřazení z AZ, anebo požádá a není vyřazena, ředitel KVV jí pozastaví zařazení do AZ automaticky svým rozhodnutím. Nemůže však rozhodnout o vyřazení z AZ, pokud k tomu nemá jiné zákonné důvody.

2. NAROZENÍ DÍTĚTE

- Voják i vojákyně v záloze jsou povinni neprodleně (do 8 dnů) oznámit na KVV narození dítěte.
- Nemusí hlásit narození dítěte na útvar, kde jsou zařazení, pokud k narození nedošlo v době, kdy vykonávají vojenskou činnou službu.
- Vojákyň může požádat o vyřazení z AZ z důvodu mateřství. Ředitel KVV jí může vyhovět. Pak vrací poměrnou část náborového nebo stabilizačního příspěvku.
- Pokud nepožádá o vyřazení, anebo požádá a není jí vyhověno, ředitel KVV jí pozastaví zařazení na dobu nejméně 9 měsíců.

3. MATEŘSKÁ DOVOLENÁ

- Vojákyň není povinna hlásit mateřskou dovolenou.
- Vojákyň nemůže vykonávat vojenskou činnou službu 9 měsíců po porodu.
- Vojákyň není povinna hlásit ukončení mateřské dovolené.

4. RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ

- Voják/yně v AZ není povinen/povinna hlásit rodičovskou dovolenou.
- Voják/yně v AZ není povinen/povinna hlásit ukončení rodičovské dovolené.
- Voják/yně v AZ může požádat o vyřazení z AZ z důvodu péče o dítě. Ředitel KVV může vyhovět. V tom případě vrací poměrnou část náborového nebo stabilizačního příspěvku.
- Výkon služby se pozastaví vojákovi/vojáknyni na rodičovské dovolené, pokud oznámí, že nemůže vykonávat službu ve svém služebním zařazení, a nepožádá o vyřazení z AZ. Samotné oznámení o existenci rodičovské dovolené není oznámením, že voják/yně nemůže vykonávat službu ve svém služebním zařazení. KVV není oprávněno posuzovat, zda po dobu rodičovské dovolené je voják/yně schopen/schopna vykonávat službu. Toto rozhodnutí je na vojákovi/vojáknyni. Dlouhodobá neúčast na cvičení ale může vést k vyřazení z AZ.
- Voják/yně v AZ je povinen/povinna zajistit péči o dítě v době rodičovské dovolené, pokud je ve vojenské činné službě. ■

SHRNUTÍ:

- Vojáknyně může, ale nemusí nahlásit na KVV těhotenství. Pokud tak učiní, může zároveň požádat o vyřazení z AZ. V takovém případě vrací poměrnou část náborového nebo stabilizačního příspěvku. Pokud nepožádá o vyřazení z AZ, KVV jí pozastaví zařazení do AZ. V takovém případě nic nevrací, pokud po skončení pozastavení opět pokračuje v zařazení. Těhotenství samo o sobě bez žádosti vojákyně o vyřazení z AZ není zákonným důvodem pro její vyřazení.
- Vojáknyně vždy musí nahlásit těhotenství při nástupu na cvičení nebo operační nasazení. Lékař může rozhodnout, že nesmí cvičit vůbec, nebo že bude cvičit s omezením. Celá situace ale neznamená, že tím zároveň vojákyně hlásila něco na KVV.
- Jakmile vojákyně ohlásí narození dítěte na KVV, může zároveň požádat o vyřazení z AZ (a vrátit poměrnou část náborového nebo stabilizačního příspěvku). Pokud nepožádá o vyřazení, KVV jí pozastaví zařazení v AZ na dobu nejméně 9 měsíců. Vojáknyně může žádat o pozastavení na delší dobu z důvodu navazující rodičovské dovolené. Narození dítěte samo o sobě bez žádosti vojákyně o vyřazení z AZ není zákonným důvodem pro vyřazení.
- Voják/yně v AZ, pokud je na rodičovské dovolené, může požádat o vyřazení z AZ (a vrátit poměrnou část náborového nebo stabilizačního příspěvku). Může požádat o pozastavení zařazení v AZ. Podle vlastního uvážení může požádat o zrušení pozastavení zařazení v AZ. KVV nemůže vyřadit z AZ nebo pozastavit zařazení v AZ z důvodu rodičovské dovolené vlastním rozhodnutím bez žádosti vojáka/vojáknyně v AZ.
- Pozastavení zařazení v AZ znamená, že doba v zařazení, která zbývá do konce zařazení, se po dobu pozastavení nemění a po skončení pozastavení pokračuje dále. Po skončení pozastavení zařazení v AZ je voják/yně v AZ znova zařazen/a, a to nikoli nutně na stejné služební místo nebo ke stejnému organizačnímu celku. Po dobu pozastavení zařazení běží doba v hodnosti a během pozastavení lze vojáka v AZ jmenovat do vyšší hodnosti.

SETKÁNÍ VEDOUCÍCH PRAPORČÍKŮ AZ

V dnech 14. a 15. března 2024 proběhlo setkání vedoucích praporčíků jednotek AZ s vrchním praporčíkem AČR ve VVP Boletice. Jednání bylo koncipováno do dvou částí. První spočívala v předání informací vedoucím praporčíkům, včetně předávání zkušeností z řad vrchních praporčíků AČR. Druhá probíhala jako debata, ve které se probíraly problémy jednotlivých organizačních celků (OC). Výsledky obou částí jsou zde:

1. Komunikace vojáků v AZ

Vojáci v AZ by se vždy měli se svými problémy obracet na své nadřízené a na vojáky z povolání na svém OC, tj. postupovat služebním postupem. Pokud jim reakce nepřipadá dostatečná, mohou se obracet na další nadřízené služebním postupem nebo se dotázat prostřednictvím svého velitele AZ. Rozhodně není vhodné se obracet přímo na GŠ nebo na ministryni obrany.

Pokud voják v AZ jedná s kýmkoli z resortu, byť je mimo vojenskou činnou službu, měl by vždy vystupovat zdvořile a slušně, aby dělal čest ozbrojeným silám.

2. Vojenská činná služba

Pokud voják v AZ nemůže nastoupit na cvičení (operační nasazení), je povinen se omluvit a doložit důvody neúčasti. Omluva se vždy zasílá na KVV (písemně nebo mailem nebo datovou schránkou). Dále je potřeba omluvit se útvaru, kde je voják v AZ zařazen. Neomluvená neúčast může a nemusí být postížena pokutou udělenou v přestupkovém řízení. Vždy však znamená, že v části 3 služebního hodnocení není možné dát hodnocení lepší než vyhovující, protože se jedná o nedostatek, který je postihován ze zákona.

3. Zaměstnavatelé

Zaměstnavatel má povinnost omluvit neúčast vojáka v AZ v zaměstnání (uvolnit jej) z důvodu plnění branné povinnosti. Nemá právo nijak omezovat nic, co by souviselo s vojenskou činnou službou. Zaměstnavatel není partnerem KVV v jednání o účasti na cvičení nebo operačním nasazení. Nemá právo omlouvat svého zaměstnance a KVV nesmí takové vyjádření zaměstnavatele akceptovat. Voják v AZ má právo na pracovní volno v rozsahu, který je nezbytný pro cestu na místo povolání a na zotavenou 24 hodin po ukončení cvičení. To znamená, že pokud by pracovní směna měla být krácena kvůli cestě na cvičení, nemůže směna vůbec začít. Dále to znamená, že pokud voják v AZ má nastoupit pracovní směnu během 24 hodin po skončení cvičení a usoudí, že není dostatečně zotaven,

pak to oznámí zaměstnavateli a má podle zákoníku práce nárok na volno.

Zaměstnavatel nemůže nijak krátit dovolenou kvůli vojenské činné službě. Dovolenu lze krátit pouze z důvodu neomluvené absence v zaměstnání.

4. OSVČ a paušální daň

Od 1. ledna 2021 platí ustanovení o paušální dani, to znamená, že OSVČ, která chce platit paušální daň, nemůže absolvovat vojenskou činnou službu, jinak se vystavuje nebezpečí zásahu Finančního úřadu. Během platnosti daňového zákona bylo v resortu MO 7 osob, které byly nebo jsou OSVČ a současně v AZ a měly nebo mají nějaký problém s paušální daní. Změna daňových zákonů je připravená, ale s ohledem na počet osob, kterých se to týká, nebude MO navrhovat změny daňových zákonů, pokud ministerstvo financí samo nebude chtít zákony měnit z jiných důvodů.

5. Finanční zabezpečení

Vracení stabilizačního a náborového příspěvku se řídí zákonem. Nevrací se, pokud je voják vyřazen z důvodu:

- nástupu do jiného služebního poměru (VzP, příslušníka bezpečnostního sboru),
- úmrtí,
- dosažení důchodového věku,
- zániku branné povinnosti ze zdravotních důvodů.

Vrací se poměrná část. Pokud ji ale voják nevrátí v době, kdy je ještě zařazen, vzniká pohledávka a musí vrátit poměrnou část hrubé výše a vyžádat si od FÚ a zdravotní pojišťovny a ČSSZ návrat odvodů.

6. Služební hodnocení

Služební hodnocení byla vypracována včas. Termíny ověření fyzické zdatnosti stanovuje velitel organizačního celku a musí stanovit aspoň jeden ročně, na který je voják povolán. Je nepřipustné ověřovat fyzickou zdatnost v době, kdy voják v AZ není v činné službě. To znamená, že ověření fyzické zdatnosti se provádí jen na vojenském cvičení, na které je voják řádně povolán. Velitel není povinen stanovit více termínů během roku, ale musí zajistit, aby každý voják v AZ měl aspoň jednu možnost ho vykonat.

Pokud je voják v AZ omluven ze zdravotních důvodů z ověření, je nehodnocen v dané oblasti, ale i tak může mít SluHo i výtečné. Pokud se neomluví nebo se neúčastní z jiných důvodů, je z ověření hodnocen jako nevyhovující.

Pokud byl dvakrát po sobě z ověření nevyhovující, tak má nevyhovující SluHo. Což by mělo být teoreticky až po dvou letech, další nevyhovující SluHo (nejdříve za další rok) znamená vyřazení z AZ.

7. Benefity

Benefity jsou uvedeny na stránkách aktivnizaloha.army.cz.

8. Logistické zabezpečení

Vedoucí praporčící probírali mnoho problémů v logistickém zabezpečení AZ. S ohledem na rozdíly mezi jednotlivými OC

vás budou informovat sami, protože celý výčet by byl velmi dlouhý a žádný bod by se netýkal všech.

9. Vojenský fond solidarity

VFS může pomáhat i vojákům v AZ, ale potřebuje k tomu prostředky. Ideální stav by byl takový, že by každý voják (včetně AZ) přispíval pravidelně malou částkou (např. 100 Kč měsíčně). Zkuste přesvědčit své kolegy, a případně další lidi ve svém okolí, aby podpořili pomoc pro vojáky a bývalé vojáky.

10. Nošení stejnokroje

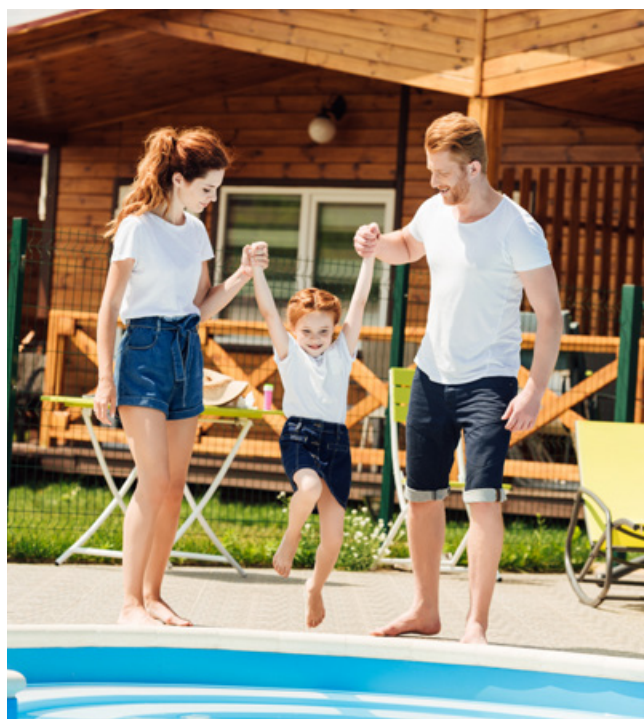
Každý voják v AZ, který má u sebe platný vojenský průkaz, má ze zákona oprávnění nosit vojenský stejnokroj. Nikdo nemá právo mu to zakázat nebo ho omezovat, pokud dodržuje výstrojní předpisy a chová se tak, aby dělal čest armádě. Jedinou výjimkou danou zákonem je činnost ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo odborové organizace, pak je nošení vojenského stejnokroje výslovně zakázáno. To se týká i propagačních materiálů i na sociálních sítích nebo internetu použitých ve prospěch politické strany, hnutí nebo odborové organizace. Zde se voják ve výslužbě nebo v záloze (včetně AZ) nesmí objevit ve stejnokroji. Svoje zařazení do AZ zmiňovat může, to zákon nijak neřeší. ■

MOŽNOST DOMÁCÍCH REKREACÍ PRO VOJÁKY V AZ

Ze strany Vojenských lázeňských a rekreačních zařízení (VLRZ) došlo k rozšíření benefitů pro vojáky v AZ. Týká se to možnosti využívání rekreačních služeb, které budou nově poskytovány danému okruhu oprávněných osob a jejím rodinným příslušníkům ve stejném rozsahu jako vojákům z povolání, a to za splnění následujících podmínek:

- žadatelem o níže uvedené pobyty může být voják v AZ, pokud vykonal vojenskou činnou službu (vojenské cvičení nebo službu v operačním nasazení) v době trvání minimálně 14 dnů v předchozím kalendářním roce;
- pojem „rodina vojáka“ je definován § 71 odst. 5 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů;
- žádost o pobyt musí být potvrzená velitelem OC, u kterého je voják v AZ zařazen (slouží).

Nově tedy mohou vojáci v AZ využívat následujících rekreačních služeb:

a) Pobyty v zařízeních VLRZ, p.o.

- Rekreační pobyt (DR)

Jde o pobyty v trvání 7 dnů (6 nocí) v termínech dle informačního plakátu „Volareza v roce 2024 - rekreační pobyty a dětské tábory“.

- Krátkodobý rekreační pobyt

Jedná se o kratší zvýhodněné rekreační či eventové pobyty v délce trvání max. do 5 dnů (4 noci) dle nabídky VLRZ, p.o., které žadatelé rezortu MO mohou využívat i při současném čerpání poukazu na DR dle platného RMO č. 1/2010 pro vojáky z povolání, v platném znění.

Žadatel má tak možnost v jednom kalendářním roce čerpat např. pobyt na DR (6 nocí) a v jiném období roku také krátkodobý rekreační pobyt (max. 4 noci). Celkem může žadatel realizovat max. 10 nocí za zvýhodněných cenových podmínek.

b) Zahraniční pobyty v zařízeních cizích armád

- Individuální zahraniční pobyt v zařízeních cizích armád

(členských zemí CLIMS)

- Výměnná zahraniční rekreace na Slovensku

c) Rekreační pobyty pro nezaopatřené děti

- Zimní a letní dětské tábory
- Zahraniční tábory a mládežnické kempy (MDT a ICC)

Cenové a další podmínky k nabízeným pobytům jsou umístěny na webových stránkách www.volareza.cz v uzavřené sekci „[Pobyty pro MO](#)“ v části „Pobyty pro vojáky v aktivní záloze“, kde zájemci mj. naleznou ucelené informace k pobytům, tiskopisy žádostí, informační plakát s termíny pobytů na DR, informace k dětským táborem, všeobecné informace k pobytům v tuzemsku i v zahraničí atd. Vstupní kód do uzavřené sekce vám sdělí příslušník útvaru, kde jste zařazeni, případně váš velitel AZ.

**ředitel Sekce plánování schopností MO
brigádní generál Ing. Miroslav Feix, M.S.**

www.aktivnizaloha.army.cz

www.doarmady.cz

AZ INFO obsahuje informace pro vojáky v aktivní záloze, jejich další šíření je povoleno.